2025/964

20.5.2025

NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2025/964,

20. mai 2025,

millega muudetakse määrust (EL) 2024/2642, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa destabiliseeriva tegevusega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 215,

võttes arvesse nõukogu 20. mai 2025. aasta otsust (ÜVJP) 2025/963, millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2024/2643, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa destabiliseeriva tegevusega ([1]),

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni ühisettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu võttis 8. oktoobril 2024 vastu määruse (EL) 2024/2642, ([2]) millega jõustatakse meetmed, mis on sätestatud nõukogu otsuses (ÜVJP) 2024/2643 ([3]), mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa destabiliseeriva tegevusega.

(2) Nõukogu võttis 20. mail 2025 vastu otsuse (ÜVJP) 2025/963, millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2024/2643.

(3) Otsusega (ÜVJP) 2025/963 kehtestatakse lisameetmed, muu hulgas muudetakse varade külmutamise loetellu kandmise kriteeriume ning keeldu teha rahalisi vahendeid ja majandusressursse kättesaadavaks loetellu kantud isikutele, asutustele ja üksustele.

(4) Nende lisameetmetega keelatakse tehingud Venemaa juhitud destabiliseerivat tegevust toetava materiaalse varaga nagu laevad, õhusõidukid, kinnisvara, sadamad, lennujaamad, digi- ja sidevõrkude füüsilised elemendid. Selline materiaalne vara võib hõlmata nii vallas- kui kinnisvara. Vallasvara peaks olema nõuetekohaselt tuvastatav, et toetada selle keelu tõhusat rakendamist.

(5) Kõnealuste lisameetmetega keelatakse ka teatavate kindlaksmääratud meediakanalite saadete edastamine liidus. Kõnealune keeld kehtestati, kuna Venemaa viib liidu ja selle liikmesriikide vastu suunatud destabiliseerimisstrateegia raames läbi süstemaatilist rahvusvahelise meediaga manipuleerimise ja faktide moonutamise kampaaniat.

(6) Võttes arvesse olukorra tõsidust ja vajadust astuda vastu Venemaa destabiliseerivale tegevusele, tuleb kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhiõiguste ja -vabadustega ning eelkõige selle artiklis 11 sätestatud õigusega sõna- ja teabevabadusele peatada spetsiaalselt selleks loodud meediakanalite ringhäälingulitsentsid liidus ning keelata nende sisu edastamine liidus ja liitu. Ringhäälingukeelu alla kuuluvate operaatorite ringi tuleb mõista laialt. Keeld hõlmab äriliselt ja kutseliselt tegutsevaid füüsilisi isikuid ja üksusi ning neid, kes tegutsevad majandusliku kasu nimel, nagu veebisisu loojad, blogijad ja veebimõjutajad, kes saavad tulu reklaamist, annetustest ja jälgijate arvu suurenemisest.

(7) Kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõiguste ja -vabadustega, eriti selle artiklites 11, 16 ja 17 tunnustatud sõna- ja teabevabadusega, ettevõtlusvabadusega ja õigusega omandile, ei puuduta saadete edastamise keeld nimetatud meediakanalitel või nende töötajat õigust tegeleda liidus muu tegevusega kui ringhääling, näiteks teha uurimusi ja võtta intervjuusid. Need meetmed ei mõjuta kohustust austada õigusi, vabadusi ja põhimõtteid, millele on osutatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 6 ning mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja liikmesriikide põhiseadustes vastavalt iga nimetatud õigusakti kohaldamisalale.

([1]) ELT L, 2025/963, 20.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/963/oj.
([2]) Nõukogu 8. oktoobri 2024. aasta määrus (EL) 2024/2642, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa destabiliseeriva tegevusega (ELT L, 2024/2642, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2642/oj).
([3]) Nõukogu 8. oktoobri 2024. aasta otsus (ÜVJP) 2024/2643, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa destabiliseeriva tegevusega (ELT L, 2024/2643, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2643/oj).

(8) Kõnealused muudatused kuuluvad Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaldamisalasse ja seetõttu on nende rakendamiseks vaja liidu tasandi õigusakti, eelkõige tagamaks, et kõikides liikmesriikides kohaldataks neid ühetaoliselt.

(9) Määrust (EL) 2024/2642 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) 2024/2642 muudetakse järgmiselt.

1) *(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)*

2) Lisatakse järgmised artiklid:

„*Artikkel 1a*

1. Keelatud on otse või kaudselt teha tehinguid, mis on seotud materiaalse varaga nagu näiteks III lisas loetletud laevad, õhusõidukid, kinnisvara, sadamad, lennujaamad, digi- ja sidevõrkude füüsilised elemendid, või mis hõlmavad kõnealust vara.

2. III lisas esitatud loetelu hõlmab materiaalset vara, mida:

a) kasutatakse destabiliseerivas tegevuses, mis ohustab või kahjustab elutähtsat taristut, sealhulgas allveelaevataristut, ning mis on seostatav Venemaa Föderatsiooni valitsusega või toob sellele kasu;

b) kasutatakse destabiliseerivas tegevuses, millega rikutakse riigisiseseid, liidu ja rahvusvahelisi õhu-, mere- ja maismaaliiklust käsitlevaid õigusnorme, ning mis on seostatav Venemaa Föderatsiooni valitsusega või toob sellele kasu;

c) mida kasutatakse Venemaa Föderatsiooni valitsusega seostatava või Venemaa Föderatsiooni valitsusele kasuliku destabiliseeriva tegevuse, sealhulgas spionaaži ja jälgimise, relvade, sõjavarustuse ja personali transpordi ning infomanipulatsiooni ja sekkumise otstarbel;

d) mis kuulub I lisas loetletud füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele või mida rendivad või käitavad sellised isikud, üksused ja asutused või mida kasutatakse muul viisil selliste isikute nimel, nende huvides, nendega seoses või nende kasuks.

3. Lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata selliste tehingute suhtes, mida tehakse mere- ja lennuohutuse tagamiseks või mis on vajalikud humanitaareesmärkide saavutamiseks, loodusõnnetustele reageerimiseks ja selliste sündmuste kiireloomuliseks ennetamiseks või leevendamiseks, millel on tõenäoliselt ränk ja märkimisväärne mõju inimeste tervisele ja ohutusele või keskkonnale.

4. Lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata selliste tehingute suhtes, mis on vajalikud liikmesriigis tehtud kohtu- või vahekohtu otsuse tunnustamiseks või täitmiseks ega käesoleva määruse rikkumiste või muu ebaseadusliku tegevuse uurimiseks.

5. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigi pädevad asutused anda loa teha III lisas loetletud materiaalse varaga seotud või seda hõlmavaid tehinguid tingimustel, mida nad peavad asjakohaseks, olles igal üksikjuhul eraldi kindlaks teinud, et tehing on vajalik käesoleva määruse eesmärkidega kooskõlas oleval põhjusel.

Asjaomane liikmesriik teavitab teisi liikmesriike ja komisjoni kõikidest sellistest lubadest kahe nädala jooksul alates loa andmisest.

Artikkel 1b

1. Keelatud on otse või kaudselt teha tehinguid järgmiste isikutega:

a) väljaspool liitu asutatud krediidiasutusest või finantseerimisasutusest või krüptovarateenuseid osutavast üksusest juriidiline isik, üksus või asutus, kelle tehingud aitavad otseselt või kaudselt kaasa käesoleva määruse IV lisas loetletud, artikli 2 lõikes 3 osutatud tegevustega tegelevate isikute, üksuste või asutuste tegevusele, või toetavad neid muul viisil, või

b) juriidiline isik, üksus või asutus, kes annab tehnilist või operatiivabi artikli 2 lõikes 3 osutatud tegevustes osalevatele füüsilistele ja juriidilistele isikutele, üksustele ja asutustele, kes on nimetatud käesoleva määruse IV lisas.

2. Lõike 1 kohast keeldu ei kohaldata selliste tehingute suhtes,

a) mida on vaja farmaatsia-, meditsiini- või põllumajandustoodete ja toiduainete, sealhulgas nisu ja väetiste ekspordiks, müügiks, tarnimiseks, üleandmiseks või transpordiks;

b) mida on rangelt vaja liikmesriigis toimuvale kohtu-, haldus- ja vahekohtumenetlusele juurdepääsu tagamiseks ning liikmesriigi kohtu- või vahekohtu otsuse tunnustamiseks või täitmiseks, tingimusel et sellised tehingud on kooskõlas käesoleva määruse ja nõukogu otsuse (ÜVJP) 2024/2643 (*) eesmärkidega; või

c) mida on vaja humanitaartegevuseks, näiteks abi, sealhulgas meditsiinitarvete ja toidu kohaletoimetamiseks või sellele kaasaaitamiseks, humanitaartöötajate ja nendega seotud abi transpordiks ning inimeste evakueerimiseks.

Artikkel 1c

1. Operaatoritel on keelatud edastada või võimaldada, hõlbustada või muul viisil toetada V lisas loetletud juriidiliste isikute, üksuste või asutuste mis tahes sisu edastamist või levitamist, sealhulgas uute või eelpaigaldatud vahendite abil, nagu kaabellevi, satelliit, IP-televisioon, internetiteenuste osutajad, interneti videojagamisplatvormid või -rakendused.

2. Kõik ringhäälingulitsentsid ning V lisas loetletud juriidiliste isikute, üksuste või asutustega sõlmitud edastus-, edastamis- ja levitamiskokkulepped peatatakse.

3. Keelatud on reklaamida tooteid või teenuseid mis tahes sisus, mille on tootnud või mida edastavad V lisas loetletud juriidilised isikud, üksused või asutused, sealhulgas ühegi käesoleva artikli lõikes 1 osutatud edastamis- või levitamisvahendi abil.

(*) Nõukogu 8. oktoobri 2024. aasta otsus (ÜVJP) 2024/2643, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa destabiliseeriva tegevusega (ELT L, 2024/2643, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2643/oj).“

3) Artikli 2 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. I lisa hõlmab füüsilisi ja juriidilisi isikuid, üksusi ja asutusi, kes:

a) vastutavad sellise Venemaa Föderatsiooni valitsuse tegevuse ja poliitika eest, mis kahjustab või ohustab liidu, selle ühe või mitme liikmesriigi, rahvusvahelise organisatsiooni või kolmanda riigi demokraatiat, õigusriiki, stabiilsust või julgeolekut või mis kahjustab või ohustab selle ühe või mitme liikmesriigi või kolmanda riigi suveräänsust või sõltumatust, või viivad sellist tegevust ja poliitikat ellu või toetavad seda, saavad sellest kasu, on sellega seotud või aitavad sellele kaasa mõne järgmise tegevuse kaudu:

i) demokraatliku poliitilise protsessi või avaliku korra ja julgeoleku tagamise takistamise või kahjustamise kavandamine, juhtimine, selles otseselt või kaudselt osalemine, selle toetamine või sellele muul viisil kaasa aitamine, sealhulgas valimiste korraldamise takistamine või kahjustamine või põhiseadusliku korra destabiliseerimise või kukutamise katse;

ii) vägivaldsete meeleavalduste kavandamine, juhtimine, nendes otseselt või kaudselt osalemine, nende toetamine või nendele muul viisil kaasa aitamine;

iii) füüsilise ja muu vägivalla aktide kavandamine, juhtimine, nendes otseselt või kaudselt osalemine, nende toetamine või nendele muul viisil kaasa aitamine, sealhulgas tegevus, mille eesmärk on Venemaa Föderatsiooni tegevuse või poliitika suhtes kriitiliste isikute vaigistamine, hirmutamine, survestamine või neile kättemaksmine;

iv) infomanipulatsiooni ja sekkumise kasutamise kavandamine, juhtimine, selles osalemine otseselt või kaudselt, selle toetamine või sellele muul viisil kaasa aitamine;

v) sellise tegevuse kavandamine, juhtimine, selles otseselt või kaudselt osalemine, selle toetamine või sellele muul viisil kaasa aitamine, mis on suunatud demokraatlike institutsioonide, majandustegevuse või üldist huvi pakkuvate teenuste toimimise vastu, sealhulgas sisenedes ebaseaduslikult liikmesriigi territooriumile, sealhulgas selle õhuruumi, või mille eesmärk on sekkuda elutähtsasse taristusse, sealhulgas veealusesse taristusse, seda kahjustada või see hävitada, muu hulgas hübriidtegevuste raames toimuva sabotaaži või pahatahtliku kübertegevuse kaudu;

vi) määruse (EL) 2024/1359 artikli 1 lõike 4 punktis b osutatud rändajate vahendina kasutamise kavandamine, juhtimine, selles otseselt või kaudselt osalemine, selle toetamine või sellele muul viisil kaasa aitamine;

vii) relvastatud konflikti, ebastabiilsuse või ebakindluse ärakasutamine, sealhulgas loodusvarade ja elusloodu ebaseadusliku kasutamise või nendega kauplemise kaudu kolmandas riigis;

viii) kolmandas riigis vägivaldse konflikti õhutamine, toetamine või sellele muul viisil kaasa aitamine;

b) on seotud artikli punkti a alusel loetletud füüsiliste või juriidiliste isikute, üksuste või asutustega, nagu on loetletud lisas;

c) toetavad punktis a osutatud tegevuses osalevaid füüsilisi ja juriidilisi isikuid, üksusi ja asutusi.“

4) Artikli 11 lõikesse 1 lisatakse järgmised punktid:

„c) käesoleva määruse IV või V lisas loetletud juriidilised isikud, üksused või asutused ning väljaspool liitu asutatud juriidilised isikud, üksused või asutused, kelle omandiõigusest kuulub otse või kaudselt rohkem kui 50 % neile;

d) selline isik, üksus või asutus, kes tegutseb mõne käesoleva lõike punktis c osutatud isiku, üksuse või asutuse kaudu või tema nimel.“

5) Vastavalt käesoleva määruse lisale lisatakse III, IV ja V lisa.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 20. mai 2025

Nõukogu nimel

eesistuja

K. KALLAS

LISA

Määruse (EL) 2024/2642 lisadesse lisatakse järgmised lisad:

„III LISA

Artiklis 1a osutatud materiaalse vara loetelu

[…];

IV LISA

Artiklis 1b osutatud juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste loetelu

[…];

V LISA

Artiklis 1c osutatud juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste loetelu

[…]“.
